

Zadaća sestre u provođenju core biopsije

The task of the nurse in the conduct of the core biopsy

Marina Vrabec, bacc. med. techn.

Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, Zagreb, Klinika za tumore, Ilica 197, 10 000 Zagreb, Hrvatska

Rak dojke najčešći je tumor u ženskoj populaciji. U Republici Hrvatskoj od maligne bolesti dojke oboli svaka deseta žena. Povećava se i incidencija u ženskoj populaciji mlađe dobi [životna dob manja od 30 godina].

Neki od rizičnih faktora za nastanak raka dojke jesu: pozitivna obiteljska anamneza (majka, sestra, baka, teta), odgađanje trudnoće, manji broj poroda, rana prva menstruacija i kasna zadnja menstruacija, uporaba hormonske nadomjesne terapije, dugogodišnje korištenje oralnih kontracepcijskih sredstava, povećana tjelesna težina, smanjenje fizičke aktivnosti. Današnji način i provođenje svakodnevnih životnih aktivnosti uzrokuje povećanje broja rizičnih faktora, te incidenciju i prevalenciju nastanka maligne bolesti dojke.

U tijeku dijagnostičkog postupka osnovni je cilj otkriti bolest u početnom stadiju (veličina tumora do 1 cm), kad uspješnost izlječenja iznosi 98%. Svjetski trend u liječenju karcinoma dojke, a istovjetan je i u Republici Hrvatskoj, uključuje uporabu neoadjuvantne terapije u liječenju određene vrste karcinoma dojke. Za donošenje odluke o protokolu liječenja bolesti, osim veličine tumora, važni su i podaci o kojoj vrsti karcinoma se radi, koji je stupanj njegove zloćudnosti [gradus], proširenost bolesti, hormonski status i HER-2 status [engl. *human epidermal growth factor receptor 2*].

Navedeni podaci dobivaju se uporabom/provođenjem core biopsije. Sama pretraga smanjila je učestalost upotrebe kirurške (otvorene) biopsije kad je planirano provođenje neoadjuvantne kemoterapije. Što je core biopsija? Kako se sam postupak izvodi? Koje su prednosti ove dijagnostičke metode? Koji su mogući rizici? Koja je uloga medicinske sestre? Kako pripremiti pacijenticu? Odgovori na ova pitanja olakšavaju da se detaljnije objasni navedena dijagnostička metoda, kao i zadaće medicinske sestre/tehničara u intervencijskoj radiologiji.

Ključne riječi: core biopsija • medicinska sestra/tehničar • sestrinske intervencije

Keywords: core biopsy • nurse/technician • nursing intervention